Súd:	Krajský súd Trnava
Spisová značka:	23Co/198/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu:	2214208601
Dátum vydania rozhodnutia:	13. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Iveta Jankovičová
ECLI:	ECLI:SK:KSTT:2016:2214208601.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Iveta Jankovičová a členiek senátu: JUDr. Daša Kontríková a JUDr. Ľubica Bundzelová v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpená: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843, proti žalovanej: D. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XXX/XX, Q. L., o zaplatenie 1.046,19 eura s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda, č. k. 6C/423/2014-49 zo dňa 10. novembra 2015, takto

r o z h o d o l :

Rozsudok súdu prvého stupňa s a p o t v r d z u j e .

Žalovanej sa náhrada trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalobu zamietol a žalovanej právo na náhradu trov konania nepriznal. Svoje rozhodnutie po citácii § 52 ods. 2, § 100 ods. 1, § 101, § 103 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), § 5b zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, skutkovo odôvodnil tým, že je toho názoru, že pohľadávka navrhovateľa je premlčaná. Premlčacia doba začala plynúť neuhradením prvej splátky v mesiaci január 2010. Márne uplynula v januári 2013, pričom návrh na súd bol podaný až 28.04.2014. Z dôvodu premlčania uplatneného nároku súd návrh zamietol. O náhrade trov konania rozhodol súd s poukazom na § 142 ods. 1 O.s.p. Žalovaná si náhradu trov konania neuplatnila, v konaní jej preukázateľne trovy nevznikli, preto súd žalovanej náhradu trov konania nepriznal.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci a nedostatočného zistenia skutkového stavu. Okresný súd pre posúdenie plynutia premlčacej doby vychádzal z nepreukázaných údajov. Poukazuje na skutočnosť, že dňa 04.05.2010 došlo k vypovedaniu zmluvy a odo dňa nasledujúceho (od 05.05.2010) bolo potrebné posudzovať začiatok plynutia premlčacej doby. Nemohol si svoj nárok uplatniť už skôr, nakoľko by bol posúdený ako predčasne uplatnený. Vzhľadom na uvedené nemožno nárok žalobcu považovať za premlčaný, keďže premlčacia doba začala plynúť dňa 05.05.2010, ktorá ku dňu podania žalobného návrhu (28.04.2014) neuplynula. Žalobca nesúhlasil s tým, že súd na daný prípad aplikoval § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, ktoré nadobudlo účinnosť 01.05.2014. Poukázal na článok 1 ods. 1 Ústavy SR, nálezy Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 16/95 z 24.05.1995, PL. ÚS36/95 z 03.03.1996, ako aj na čl. 125 ods. 1 písm. a) a čl. 152 ods. 4 Ústavy SR. Aplikáciou § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa došlo k značnému narušeniu princípov právneho štátu podľa čl. 1 ods. 1 a čl. 1 ods. 2 Ústavy SR, k porušeniu zákazu diskriminácie podľa čl. 12 ods. 1 a 2 Ústavy SR a čl. 3 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, k porušeniu práva na majetok a ochranu vlastníckeho práva podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy SR, čl. 11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu o ochrane ľudských práv a základných slobôd, k porušeniu práva na prístup k nezávislému a nestrannému súdu podľa

článku 46 Ústavy SR, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a k porušeniu zásady rovnosti účastníkov súdneho konania garantovanej čl. 47 ods. 3 Ústavy SR a čl. 37 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd. Právna úprava platná v Slovenskej republike do 30.04.2014 umožňovala spotrebiteľom brániť sa proti pohľadávke uplatnenej po uplynutí premlčacej doby vznesením námietky premlčania. Za účelom zvýšenia ochrany spotrebiteľa prijala Národná rada SR § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa (ďalej len ZoOS), v ktorom prikázala orgánom rozhodujúcim o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy ex offo prihliadať na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo inú prekážku a to bez stanovenia jasných pravidiel obsiahnutých v prechodných ustanoveniach, ktoré by zabezpečili plynulý prechod z doposiaľ platného účinného režimu právnej úpravy do ich nového režimu. Aplikáciou § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa na prebiehajúce súdne konania bez ohľadu na to, za akého právneho stavu došlo k nadobudnutiu pohľadávok veriteľom a za akého právneho stavu došlo k podaniu návrhu na začatie konania, došlo k zotretiu princípu právnej istoty, ako jedného zo znakov právneho štátu, ktorého súčasťou je aj požiadavka predvídateľnosti konania orgánov verejnej moci a závažnému zásahu do majetkových práv veriteľa. Prijatím § 5b ZoOS zákonodarca zašiel ešte ďalej a porušil tým Ústavou SR a medzinárodnými zmluvami garantované právo prístupu k nestrannému súdu a narušil tiež zásadu rovnosti účastníkov konania a nestrannosti súdu. Priamym aplikovaním § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa súd porušil zásadu stanovenú v článku 152 ods. 4 Ústavy SR, podľa ktorej výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných predpisov musí byť v súlade s Ústavou SR. Žalobca si v konaní uplatnil svoj nárok žalobným návrhom 28.04.2014, pričom predmetné ustanovenie § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa nadobudlo účinnosť až 01.05.2014. Poukázal na uznesenie Okresného súdu Košice II zo dňa 17.07.2015 sp. zn. 36C 117/2014, ktorým súd prerušil konanie až do právoplatného skončenia konania Ústavnom súde SR. Na základe uvedeného navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutom rozsahu zmenil tak, že žalobe vyhovie, resp. aby ho zrušil a vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnil náhradu trov konania a právneho zastúpenia v prvostupňovom i odvolacom konaní.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou, účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.) a že odvolateľ použil zákonom prípustný odvolací dôvod (§ 205 ods. 2 písm. f) O.s.p.), preskúmal rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je vecne správne.

V prejednávanej veci súd žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal zaplatenia 1.046,19 eur s príslušenstvom zamietol. Medzi účastníkmi nebolo sporným, že ide o spotrebiteľský právny vzťah, pretože žalobca uplatňuje svoje nároky zo zmluvy o aktiváciu pôžičkovej karty Quatro, ktorú uzavrela pôvodne Všeobecná úverová banka, a.s. a žalovaná 11.08.2008, pričom žalobca nadobudol pohľadávku voči žalovanej na základe zmluvy o postúpení pohľadávok z 18.10.2013.

Žalobca v odvolaní namietal, že súd prvého stupňa nesprávne stanovil deň kedy začala plynúť premlčacia lehota (táto mala začať plynúť od 05.05.2010), nakoľko zmluva bola vypovedaná 04.05.2010 a tiež to, že súd nemal aplikovať § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa, ktorý oprávňuje súdy aj bez návrhu skúmať otázku premlčania uplatneného nároku, pretože toto ustanovenie nemožno aplikovať na prípady, keď žalobca nadobudol pohľadávku pred účinnosťou tohto ustanovenia zákona.

Predmetom prieskumu odvolacieho súdu bolo v danej veci posúdiť, či súd prvého stupňa postupoval správne, keď žalobu žalobcu zamietol z dôvodu, že si nárok uplatnil po uplynutí premlčacej lehoty.

V prejednávanej veci súd prvého stupňa uzavrel, že premlčacia doba začala plynúť neuhradením prvej splátky v mesiaci január 2010. Márne uplynula v januári 2013, pričom návrh na súd bol podaný až 28.04.2014. Je síce pravdou tvrdenie žalobcu, že súd nesprávne určil deň začatia plynutia premlčacej doby, avšak napriek uvedenému, nemožno žalobcovi vo veci priznať úspech. Vzhľadom k tvrdeniu žalobcu, že 04.05.2010 došlo k vypovedaniu zmluvy je pravdou, že premlčacia doba u splátok, ktoré neboli splatné už skôr, začala plynúť až odo dňa nasledujúceho po vypovedaní, to je od 05.05.2010. Odvolacia námietka žalobcu o nesprávnej aplikácii ustanovení OZ týkajúcich sa dĺžky premlčacej doby súdom prvého stupňa, namiesto aplikácie § 397 ods. 1 ObZ síce nebola výslovne uvedená, avšak

vzhľadom k počítaniu doby, kedy ešte nárok žalobcu podľa neho nebol premlčaný, je to možné vyvodiť, no napriek tomu je nedôvodná a súd prvého stupňa správne postupoval, pokiaľ aplikoval trojročnú premlčaciu dobu v zmysle OZ. Preto pokiaľ zmluva bola vypovedaná 04.05.2010, premlčacia doba začala plynúť od 05.05.2010 a žalobca svoj nárok na súde uplatnil žalobou podanou 28.04.2014, je možné vyvodiť záver o tom, že nárok žalobcu je premlčaný.

Podľa § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa (ktorý nadobudol účinnosť 01.05.2014) orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovolával.

Podľa § 52 ods. 2 OZ (v znení účinnom od 01.05.2014) ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

V preskúmavanom prípade je zrejmé, že ak by odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, musel by prvostupňový súd vziať na zreteľ § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom by ako „orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy“ bol povinný prihliadnuť na zákonný dôvod, ktorý bráni priznať plnenie požadované žalobou. Mal by tiež zohľadniť § 52 ods. 2 vetu tretiu OZ, podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia OZ, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Obe tieto ustanovenia nadobudli účinnosť 01.05.2014 a právne predpisy, ktorých súčasťou sú, nemajú prechodné ustanovenia. To znamená, že od ich účinnosti sa vzťahujú aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom.

Ustanovenie § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa totiž upravuje (procesný) postup orgánu rozhodujúceho o nároku zo spotrebiteľskej zmluvy (ktorým je aj súd), má teda charakter procesnoprávny a to bez ohľadu na to, že je obsiahnuté v hmotnoprávnom predpise. Táto norma neobsahuje žiadne prechodné ustanovenia o časovej pôsobnosti novely, ktorá ju zaviedla, musí platiť pravidlo jej okamžitej aplikovateľnosti. Ak platí, že ustanovenie § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa má procesný charakter a zákonodarca nestanovil osobitný právny režim jej aplikácie, má súd prihliadať na premlčanie ex offo vo všetkých, aj pred nadobudnutím účinnosti tohto ustanovenia začatých konaniach podliehajúcich pod hypotézu tejto právnej normy. Vzhľadom na uvedené, prvostupňový súd, ktorý vo veci preskúmavaným rozsudkom rozhodol po účinnosti novelizovaného znenia § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa, správne ex offo citované ustanovenie zohľadnil a v konaní aplikoval.

Tieto právne závery potvrdil Krajský súd v Trnave už vo viacerých svojich rozhodnutiach (napr. sp. zn. 23Co/550/2014 z 21.09.2015, 23Co/775/2014 zo 07.12.2015, 23Co/28/2015 z 05.10.2015, 23Co/29/2015 z 05.10.2015, 23Co/51/2015 z 05.10.2015, 23Co/92/2015 z 05.10.2015, 23Co/155/2015 z 19.10.2015, 23Co/157/2015 z 19.10.2015).

Odvolací súd tiež poukazuje na rovnaké právne závery, ktoré zaujal Najvyšší súd SR napr. v rozhodnutiach sp. zn. 3 MCdo 14/2014 z 21.04.2015, 8 MCdo 13/2014 z 21.05.2015 a 4 MCdo 17/2014 z 26.11.2015. Odvolací súd preto odkazuje aj na právne závery v cit. rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR, ktoré sú všeobecne dostupné, pričom ich ústavnú udržateľnosť potvrdil už aj Ústavný súd SR v uznesení sp. zn. II. ÚS 729/2015 zo 04.11.2015, ktorým odmietol sťažnosť sťažovateľky ako neopodstatnenú.

Pretože žalobca v konaniach, v ktorých boli vydané cit. rozhodnutia Najvyššieho súdu SR a sťažovateľkou v konaní sp. zn. II. ÚS 729/2015 vedenom na Ústavnom súde SR bola tá istá obchodná spoločnosť, ktorá je žalobcom aj v prejednávanej veci, možno konštatovať, že tieto skutočnosti a právne závery sú žalobcovi dobre známe.

Na základe uvedeného odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

V odvolacom konaní úspešnej žalovanej vzniklo podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. právo na náhradu trov odvolacieho konania. Náhradu trov odvolacieho konania si neuplatnila a ani jej žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli, preto jej odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Senát odvolacieho súdu tento rozsudok prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.